

ved Tvang. Det forekommer mig, at deraf med Nødvendighed maa følge, at Statskassen saa maa yde et klækkeligt Tilskud, ellers kan sikkert Tienden ikke lade sig afløse ved Tvang uden at man kommer til at gøre Uret enten til den ene eller til den anden Side.

Men naar man skal gaa til en Tvangsafløsning, forekommer det mig rigtignok ogsaa, at en nødvendig Følge deraf maa være den, at man saa behandler alle Tiendeydere og Tiendeejere fuldstændig ens og lige. De tidligere Forslag om Tvangsafløsning, som jeg nu for et Øjeblik siden berørte, hvilede ogsaa paa Lighedsprincippet. Det Forslag, som for 3 Aar siden blev indbragt i Folketinget af en hel Del Medlemmer, blandt hvilke den nuværende højtærede Justitsminister, som var Ordfører for Forslaget, ligesom ogsaa det Forslag, der blev stillet af Skattekommissionens Flertal, hvorimellem ogsaa var flere af de nuværende højtærede Ministre, gik begge ud paa Tvangsafløsning, men samtidigt ogsaa paa at yde lige Ret over for alle Tiendeejere og Tiendeydere, og dette Grundlag fik fuld Tilslutning i det andet Ting. Forslag om Tvangsafløsning med lige Ret for alle har i det andet Ting været vedtaget gentagne Gange, uden at en eneste Stemme har lydt for det modsatte Standpunkt. Ved det nuværende Forslags 1ste Behandling i forrige Samling i dette høje Ting, blev der i Virkeligheden ogsaa fra flere Sider udtalt Sympati for det samme Standpunkt, og ogsaa den højtærede Justitsminister udtalte da som fungerende Landbrugsminister, at han erkendte, at der kunde siges meget for, at man ved en Tvangsafløsningslov behandlede alle paa samme Maade.

Det foreliggende Forslag gør imidlertid Forskel. Det bestemmer i § 1, 3die Stykke, at Tiender, der ere indkøbte af Ejerne af vedkommende Ejendomme, ikke skulle være Genstand for Afløsning, men skulle bortfalde samtidig med Afløsning af andre Tiender i det paagældende Sogn. Men da Tienden jo, selv om den er indkøbt af vedkommende Ejendoms Ejer, fremdeles bestaar i sin fulde retslige juridiske Betydning og i sit fulde faktiske Omfang — hvorfor det ogsaa vidner, at Skatten lige saa fuldt har været svaret af de indkøbte

Tiender, som af de andre Tiender — er det mig ikke muligt at se det rigtige i ved en Tvangsafløsning at gøre Forskel paa de forskellige Tiender, eftersom Tienden ejes af vedkommende Ejendoms Ejer eller af en anden Mand.

Det forekommer mig ogsaa, at det erkendes i selve Lovforslaget, at det er urigtigt at gøre en saadan Forskel, idet det fremdeles hedder i § 1, 3die Stykke: „Saafremt der paahviler saadanne Tiender Pantegæld, Realbyrder, Forpligtelse til Kirkers Vedligeholdelse m. v., betragtes Forpligtelsen til at svare Tiende for saa vidt som endnu bestaaende, og de nævnte Byrder ville derfor være at afvikle efter denne Lovs Regler“, og disse Regler indeholdes i det 2det Stykke af § 2, der lyder saaledes: „Som Bidrag til Afvikling af de Byrder, der paahvile de Tiender, som tilhøre Ejerne af de Ejendomme, paa hvilke Tienden hviler, udreder Statskassen $\frac{7}{25}$ af Byrdens Kapitalværdi med Fradrag af det 25dobbelte af det aarlige Beløb af de Tienden paahvilende Skatter og Afgifter til det offentlige.“ Men da det dog formentlig er klart for alle, at Hæftelser paa Tiender i Virkeligheden ere Staten lige saa uvedkommende som Hæftelser eller Byrder paa anden Ejendom, kan jeg ikke se rettere, end at det i Lovforslaget klart og utvetydigt erkendes, at den Undtagelsesbestemmelse, som er indført i det foreliggende Lovforslag med Hensyn til Indkøb af Tiender, ikke er stemmende med Ret og Billighed; thi var den det, saa havde Staten ingen Grund til at tage mere Hensyn til de Byrder, som hvile paa disse Tiender, end til de Byrder, der hvile paa andre Tiender eller paa anden Ejendom, Arvefæsteafgifter o. s. v.

Men at bøde paa Uligheden, paa Undtagelsen, derved at Staten giver Bidrag til Afløsning af Hæftelserne, som hvile paa disse Tiender, forekommer mig saa meget mere uheldig, som det atter vil føre til, at der bliver meget stor Forskel paa Behandlingen af de forskellige Ejere af indkøbte Tiender. De Hæftelser, som hvile paa de indkøbte Tiender, ere jo ligesom de Hæftelser, som hvile paa de andre Tiender, overordentlig forskellige. Paa nogle hviler der store, paa andre smaa eller ingen Hæftelser. Og det er jo ikke blot